

NOTAT

Bilag 8.1: Investeringsoplæg: Virksomhedsprogrammet

29. april 2025

1. Formål

Siden 2021 har bestyrelsen samlet investeret ca. 1,2 mia. kr. i Virksomhedsprogrammet, der har hjulpet mere end 5.700 virksomheder. I efteråret 2024 tilførte bestyrelsen udvalgte dele af programmet ekstra tilskudsmidler, men flere af sporene vil løbe tør for midler ved udgangen af 2025 eller i løbet af 2026. Bestyrelsen skal derfor tage stilling til, hvordan programmet skal videreføres i 2026-2028. Operatøropgaven skal annonceres i åben konkurrence, da videreførelsen finansieres med EU-midler.

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg
T: 3529 1700
@: deb@erst.dk
Erhvervsfremmebestyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

2024-16962

2. Ophæng i bestyrelsens strategi

Virksomhedsprogrammet indgår i bestyrelsens strategi som en signaturindsats, der har til formål at styrke SMV'ernes robusthed og omstillingsevne i en hastigt foranderlig verden. Ved at samle og forenkle en række behovsdrevne tilbud er målsætningen at løfte det brede SMV-segments produktivitet, omsætning og bæredygtighed. Det skal være enkelt for virksomhederne at deltage, og indsatserne skal understøtte, at SMV'er igangsætter omstillingsforløb, som de ikke ville have foretaget uden tilskuddene. Det styrker både den enkelte SMV's værdiskabelse og den danske samfundsøkonomi.

3. Bestyrelsens strategiske valg

3.1 Oplæg til indhold og målgruppe

I dag består Virksomhedsprogrammet af syv indsatser, der markedsføres som fem spor – *SMV:Digital*, *SMV:Bæredygtighed*, *SMV:PRO*, *SMV:Eksport* og *SMV:Vækstpilot* – med erhvervshusene som operatører. Virksomhedsprogrammet skal fortsat tilbyde rådgivningsvouchers som centralt virkemiddel. Hertil skal der være vouchers til løntilskud (vækstpilot) og investeringer i cirkulær økonomi, mens også kompetenceudvikling og workshops kan være nyttige supplerende virkemidler.

Et virksomhedsprogram med fem hovedindsatser

På baggrund af det positive performance review og efter dialog med de store erhvervsorganisationer foreslår sekretariatet at videreføre de nuværende

indsatser bortset fra SMV:Grønne Kompetencer (indgår i det eksisterende SMV:Bæredygtighed). SMV:Grønne Kompetencer foreslås udeladt, fordi dette tilbud finansieres af de samme EU-socialfondsmidler som SMV:Vækstpilot. Der er afsat 47,8 mio. kr. socialfondsmidler til Virksomhedsprogrammet, hvilket sekretariatet vurderer er for få midler til at videreføre begge spor. Sekretariatet foreslår at fastholde SMV:Vækstpilot, der har været et mere efterspurgt tilbud end SMV:Grønne Kompetencer, der grundet den lavere efterspørgsel er forlænget til udgangen af 2026.

Konkret foreslås følgende fem indsatser i Virksomhedsprogrammet:

- Vækstpilot. SMV'er skal fortsat kunne få løntilskud¹ til ansættelse af en ledig med en videregående eller erhvervsfaglig uddannelse til et udviklingsprojekt i virksomheden. SMV'erne kan som hidtil få adgang til et beløb på 10.000-20.000 kr. til at kompetenceudvikle deres vækstpilot inden for fx grøn omstilling og ESG.
- Bæredygtighed. Indsatsen skal bidrage til, at SMV'erne omstiller sig til cirkulær økonomi og øger deres ressourceeffektivitet, hvilket også understøtter SMV'ernes forsyningssikkerhed ved at minimere afhængigheden af ustabile transkontinentale værdikæder. SMV'erne fremhæver bl.a. hjælp til cirkulære forretningsmodeller som centralt.² Virkemidlet vil fortsat være rådgivnings- og investeringsvouchers, men også workshops og korte kompetenceudviklingsforløb kan blive en del af indsatsen. Bæredygtighedsindsatsen vil fortsat rumme ESG-indsatsen 2025-2027, som bestyrelsen finansierede i efteråret 2024.
- Professionalisering. Indsatsen skal være indgangsdøren til at understøtte SMV'erne i langsigtet strategiplanlægning og udviklingen af mere professionelle og robuste virksomheder, der er rustet til morgendagens udfordringer og potentialer. SMV'erne skal bl.a. kunne få tilskud til styrket kriseberejdskab, men også de mange tusinde SMV'er, der står over for ejer- eller generationsskifte, skal kunne få den nødvendige assistance.
- Teknologisk og digital omstilling. Indsatsen skal fastholde fokus på at hjælpe SMV'er med digital omstilling, anvendelse af nye teknologier og automatisering, der bidrager til at øge omsætning og produktivitet i SMV'erne. Det kan fx være støtte til rådgivning om e-handel, automatisering, samt anvendelsen af mere avancerede digitale teknologier såsom AI. Samtidig er det vigtigt, at indsatsen styrker SMV'ernes arbejde med cybersikkerhed, idet en tredjedel af SMV'erne, som arbejder aktivt med at øge deres digitaliseringsniveau, ønsker hjælp til at styrke digital sikkerhed³. Den særlige robotindsats 2025-2027, som bestyrelsen finansierede i efteråret 2024, er en del af indsatsen.
- Eksport. Indsatsen skal fortsat understøtte eksportforberedende aktiviteter, hvor SMV'erne bl.a. kan støttes i at imødegå et mere usikkert internationalt handelsklima, hvor der kan være behov for hjælp til at forberede indtræden på nye eksportmarkeder end eksempelvis det amerikanske. SMV'er, som ønsker hjælp og rådgivning til at igangsætte eksport,

¹ Data fra Virksomhedspanelet (Forår 2025) viser, at SMV'erne fremhæver løntilskud som den største motivation for at rekruttere medarbejdere med en videregående eller erhvervsfaglig uddannelse.

² Data fra Virksomhedspanelet (Forår 2025)

³ Data fra Virksomhedspanelet (Forår 2025)

fremhæver især Norden (85 pct.) og resten af EU (78 pct.) som foretrukne nye markeder⁴.

Målgruppe

I det nuværende program kan næsten alle virksomheder søge om tilskud⁵, så længe de lever op til SMV-definitionen. I SMV:Digital og SMV:Eksport stilles der dog krav om, at SMV'erne skal beskæftige minimum to-tre årsværk. Evaluatoren fremhæver i midtvejsevalueringen, at det af hensyn til effektskabelse kan give mening at stille større krav til SMV'ernes kapacitet, så flere af de mindste virksomheder udelukkes fra at søge. Effektmålinger af programmet indikerer dog ikke, at de mindste SMV'er får mindre ud af at deltage end de større. Derimod viser data fra det nuværende program, at ca. hver tredje SMV med 0-2 ansatte ender med ikke at anvende sit tilsagn, mens det er ca. hver femte blandt virksomheder med over 2 ansatte. Det administrative "varmetab" er derfor større hos de mindste SMV'er. Der lægges op til en drøftelse i bestyrelsen om, hvorvidt man ønsker at afskære de små virksomheder fra at søge. I det eksisterende virksomhedsprogram har ca. 20 pct. af de deltagende SMV'er under tre årsværk, mens ca. 15 pct. af SMV'erne har under to årsværk.

3.2 Oplæg til resultater og effekter

Det ventes, at ca. 2.500 virksomheder og godt 400 vækstpiloter vil deltage i Virksomhedsprogrammet i 2026-2028. Virksomhedsprogrammet vil blive målt med de indikatorer, som er opstillet i Regionalfonden og Socialfonden Plus og vil bidrage til bestyrelsens målsætninger jf. nedenstående. Herudover forventes operatørerne, i samarbejde med sekretariatet, at opstille supplerende indikatorer.

Målsætninger	Indsatsens bidrag til bestyrelsens målsætninger
Understøtte virksomhedernes omstilling	- Mindst 80 pct. forventer en produktivitetseffekt. - Mindst 50 pct. får bedre forudsætninger for at arbejde med bæredygtighed.
Fremme danske styrkepositioner	- Mindst 35 pct. opnår højere eksport⁶. - Deltagervirksomhederne oplever en omsætningseffekt på mindst 8 pct. målt i forhold til kontrolgruppe.
Forenkle fremtidens erhvervsfremme	- Mindst 70 pct. er tilfredse med indsatsen (NPS). - Mindst 60 pct. oplever det enkelt at deltage.
Tilbyde indsatser for hele landet	- Indsatsen skal være tilgængelig for virksomheder i hele landet, dog med særlige krav til deltagelse fra SMV'er i Region Sjælland.

3.3 Oplæg til indsatsens økonomi

Ifølge Investeringsplan 2025 er den samlede økonomiske ramme til Virksomhedsprogrammet på 283,4 mio. kr., heraf 61 mio. kr. DEM-midler. Sidenhen er der tilgået 2,7 mio. kr. til rammen i tilbageløb fra Socialfonden. Dermed er

⁴ Data fra Virksomhedspanelet (Forår 2025)

⁵ Primære erhverv er udelukket jf. EU-programmerne.

⁶ Målsætningen vil være ca. 45 pct. ved model 2 jf. nedenstående.

rammen samlet på 286,1 mio. kr. Der kan desuden tilgå yderligere DEM-midler fra det strategiske råderum (jf. bilag 5.3.1), som vil blive tilføjet den økonomiske ramme i annonceringen af Virksomhedsprogrammet. Herudover kan der tilføres yderligere DEM-midler inden bestyrelsesmødet den 6. november 2025, hvor bestyrelsen forelægges de indkomne ansøgninger om at blive operatører på Virksomhedsprogrammet.

Herudover foreslår sekretariatet, at der afsættes en reserve på i alt 100 mio. kr. DEM-midler (fordelt med 50 mio. kr. i hhv. 2027 og 2028), som kan tilføres de indsatser, hvor efterspørgslen er størst og/eller til særlige indsatser inden for Virksomhedsprogrammet, som bestyrelsen ønsker at prioritere.

EU-midlerne til Bæredygtighed (cirkulær økonomi) og Vækstpilot er fastlåst af EU-programmerne. Indsatserne vedrørende digitalisering, professionalisering og eksport er finansieret af de samme EU-midler. Dermed bliver fordelingen af de 286,1 mio. kr. i Investeringsplan 2025 som følger:⁷

Indsats	EU (mio. kr.)	DEM (mio. kr.)	Samlet (mio. kr.)
Regionalfonden			
Digitalisering, professionalisering og eksport	127,3	34,5	161,8
Bæredygtighed (Cirkulær økonomi)	50	13,5	63,5
Socialfonden			
Vækstpilot	47,8	13	60,8

Af hensyn til at minimere de administrative udgifter foreslår sekretariatet at give kun én bevilling på i alt 161,8 mio. kr. til indsatserne vedr. digitalisering, professionalisering og eksport. At samle de tre indsatser i én bevilling vil have den fordel, at tilskudsmidlerne kan følge efterspørgslen og sekretariatet kan have en løbende dialog med operatøren om ændringer ift., hvor SMV'ernes behov er størst indenfor digitalisering, eksport og professionalisering.

Selv om tilskudsmidlerne kan rykkes rundt mellem de tre indsatser, vil der af hensyn til operatørens og virksomhedernes planlægning være behov for, at bestyrelsen prioriterer tilskudsmidlerne i den kommende annoncering. Sekretariatet foreslår, jf. nedenfor, to modeller, som kan drøftes på bestyrelsesmødet. I model 1 deles de 161,8 mio. kr. ligeligt på de tre indsatser, hvilket indirekte vil være en prioritering af professionalisering og digitalisering, som – modsat eksportindsatsen – i efteråret 2024 fik nye bevillinger. I model 2 prioriteres eksportindsatsen højest i den nye bevilling ud fra et rationale om øget risiko for handelskonflikter, der kan medføre et behov for et forstærket fokus på alternative eksportmarkeder.

⁷ DEM-midlerne foreslås at følge EU-midlerne i samme relative forhold.

Mio. kr.	Eksport	PRO	Digital
Eksisterende bevilling (2026-2027) ⁸	0	31	40
Model 1			
Bevilling i VP	54	54	54
2026-2028 i alt (inkl. eksisterende bevillinger)	54	85	94
Model 2			
Bevilling i VP	72	45	45
2026-2028 i alt (inkl. eksisterende bevillinger)	72	76	85

3.4 Oplæg til forenklingstiltag i indsatsen

I Virksomhedsprogrammet foreslås følgende forenklingstiltag for at forbedre virksomhedernes brugerrejse:

Forenklingstiltag	Slutbrugereffekt
Forventeligt servicekrav til operatører om at videreudbetale midler til virksomheder som udgangspunkt senest 30 dage efter virksomheden har af-rapporteret til operatøren	Forventeligt markant hurtigere udbetaling og øget likviditet hos deltagerne
Krav om kontant medfinansiering (undtagen Vækstpilot)	Fjerner behov for tidsregistrering
Fjernelse af EU-kommunikationsforpligtelse for virksomhederne (lempelsen er mulig, fordi der er tale om et rammeprojekt)	Mindre administration og lettere at anvende tilbuddet.
Forventeligt væsentlig højere tærskel for dokumentation af markedsafsøgning	Forventeligt betydeligt mindre dokumentation ifm. vouchers, der er det primære virkemiddel i tilbuddet

Som forudsætning for at indføre et videreudbetalingskrav på som udgangspunkt 30 dage arbejder sekretariatet på at muliggøre forskudsudbetalinger til operatører på Virksomhedsprogrammet. Hvis forskudsmodellen ikke kan implementeres, anvendes den eksisterende mulighed for straksudbetaling til operatøren på baggrund af afholdte udgifter kombineret med et krav om, at operatøren som udgangspunkt videreudbetaler straksudbetalingen til virksomhederne efter senest 30 dage. Sekretariatet vil undersøge mulighederne for evt. at gøre det med endnu kortere frist.

3.5 Oplæg til udvælgelse af ansøgninger

3.5.1 Krav til ansøgninger

Oversigt over krav

⁸ Et skøn over de tilbageværende midler. Der kan tilgå yderligere midler til SMV:Digital fra Digitaliseringsstyrelsen.

Økonomi Der vil være krav om, at ansøgere <u>skal</u> søge det fulde annoncerede tilskudsbeløb: - Bæredygtighedsindsatsen: 63,5 mio. kr. - Professionaliserings-, digitaliserings-, og eksportindsatsen: 161,8 mio. kr. - Vækstpilotindsatsen: 60,8 mio. kr. For de 161,8 mio. kr., til digitalisering, professionalisering og eksport, vælger bestyrelsen model 1 eller 2 for prioritering af midlerne (jf. afsnit 3.3). Samtidig vil det være et krav, at ansøger forklarer, hvordan det i projektperioden sikres, at midlerne løbende kan og vil blive omprioriteret på tværs af de tre delindsatser, baseret på bl.a. udviklingen i SMV'ernes efterspørgsel og behov. Det er et krav, at støttesatsen til SMV'erne er på 50 pct. til rådgivningsvouchers og løntilskud og mindst 25 pct. til investeringsvouchers. Støttesatsen for ansøgerne (operatørerne) bliver op til ca. 60 pct. Der vil i annonceringen blive stillet krav om anvendelse af 20 pct.-kontoplan, der er særlig anvendelig for projekter med mange eksterne indkøb (vouchers). I den socialfondsfinansierede indsats vil der være krav om anvendelse af 40 pct.-kontoplan, der er særlig anvendelig for projekter med en høj andel af lønudgifter.
Geografi Alle ansøgninger foreslås at skulle være landsdækkende ligesom hidtil. Der skal tages hensyn til Region Sjællands særlige status i EU-sammenhæng. Andelen af virksomheder, som skal være lokaliseret i Region Sjælland, bliver ca. 14 pct. i bæredygtighedsindsatsen, ca. 16 pct. i professionaliserings-, digitaliserings-, og eksportindsatsen og ca. 20 pct. i vækstpilotindsatsen (andelen afspejler tilbageværende EU-midler – på hvert indsatsområde – der er allokeret til Sjælland).
Potentielle ansøgere De seks erhvervshuse er operatører på det nuværende program og vil kunne søge om at blive det igen. Andre potentielle ansøgere – og projektpartnere – kan være aktører med særlige kompetencer inden for de udbudte indsatsområder. Der skal indsendes én ansøgning pr. hovedindsats. Der vil udelukkende blive udpeget én tilsagnsmodtager pr. hovedindsats. I tilfælde af, at der modtages flere ansøgninger til en indsats, udpeges den bedst scorede som tilsagnsmodtager på indsatsen.
Projektperiode Projekter skal være afsluttet senest den 31. december 2028.
Kommunikation Alle tilsagn vil indeholde krav til den virksomhedsrettede kommunikation af tilbud, og tilsagnsmodtager har ansvaret for, at alle virksomhedsrettede indsatser kommunikeres under et samlende kommunikationskoncept, der skal bidrage til at skabe genkendelighed og sammenhæng for virksomhederne. Dette indebærer bl.a., at tilbud i projektet skal formidles på Virksomhedsguiden. Vilkåret vil fremgå af tilsagnsbetingelserne og/eller guidelines, der stilles til rådighed af Erhvervsstyrelsen.

3.5.2 Kriterier til at vurdere ansøgninger

Alle ansøgninger, som opfylder de formelle krav, scores på tre vurderingskriterier. Der scores på en 6-trinsskala med trinnene 0, 2, 4, 6, 8 og 10. På baggrund heraf udregnes en score for hvert kriterie og en samlet vægtet score.

Vurderingskriterier	Vægt
Resultater og effekter	50 pct.
Der lægges vægt på: ■ At ansøger sandsynliggør, at indsatserne er målrettet SMV'ernes udviklings- og omstillingspotentialer, samt at de udbudte virkemidler, herunder særligt vouchers, er efterspurgt af SMV'erne. ■ De planlagte aktiviteters effektkæde, herunder at ansøger præsenterer en økonomisk fordelagtig sammenhæng mellem måltal for aktiviteter, output og resultater og sandsynliggør, at udvælgelse/fravælgelse af virksomheder til deltagelse vil ske på en måde, som sikrer størst mulig effekt af tilskudsmidlerne. ■ De planlagte aktiviteters omkostningseffektivitet, herunder, at de administrative omkostninger minimeres, så flest mulige tilskudsmidler anvendes til værdiskabende aktiviteter for deltagende SMV'er.	
Forenkling for virksomheder	30 pct.
Der lægges vægt på: ■ At ansøger sandsynliggør, at Virksomhedsprogrammets aktiviteter er tilrettelagt administrativt enkelt for slutbrugerne, herunder hvilke konkrete tiltag, der gøres for, at brugerne oplever en administrativ enkel indsats ift. værdien af tilbuddet. ■ At ansøger – på tværs af hovedindsatserne – sandsynliggør en velkoordineret, enkel og ensrettet brugerrejse for SMV'erne, hvor bl.a. ansøgningsprocesser, procedurer og dokumentationskrav, markedsafsøgning og af-rapportering er lettest mulig for virksomhederne.	
Partnerskab og administrationskapacitet	20 pct.
Der lægges vægt på: ■ At ansøger dokumenterer, at den ansøgte hovedindsats gennemføres af aktører med stærke faglige kompetencer inden for virksomhedsudvikling og erfaringer med indsatser målrettet omstilling af det brede danske SMV-segment. ■ At ansøger har solid økonomisk og administrativ kapacitet, samt erfaring med at gennemføre rammeprojekter, hvor der udføres afgrænsede administrative myndighedsopgaver. Herunder erfaring med udvælgelse og vurdering af, hvilke SMV'er der gennem projektet kan modtage støtte, fx gennem ansøgningsrunder.	

3.5.3 Metode til fordeling af midler

Ansøgninger skal både opnå en samlet score på mindst 6,5 point og mindst 5,0 point på hvert af ovenstående tre kriterier for at komme i betragtning til tilsagn. Den ansøgning – til hver af de tre hovedindsatser – der opnår den højeste score, vil modtage midler. Der udstedes én bevilling pr. hovedindsats.

4. Videre proces

Hvis bestyrelsen tilslutter sig investeringsoplægget, og Overvågningsudvalget godkender udvælgelseskriterier, vil sekretariatet annoncere efter operatører til Virksomhedsprogrammet. Annonceringen ventes lanceret i juni 2025 med henblik på ansøgningsfrist i september 2025. Bestyrelsen vil blive forelagt ansøgningerne på mødet den 6. november 2025.